از این پس ایمنی، بهداشت و گران‌فروشیِ خانه مسافرها قابل رصد و پیگیری است؛

مجوز فعالیت خانه مسافرها به تایید محور تغییر کرد

■ معاون دفتر نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری اعلام کرد، روال صدور مجوز خانه مسافرها از ثبت محور به تایید محور تغییر کرده است. بر مبنای این مجوز شرایط ایمنی گردشگران، بهداشت و نرخ‌نامه و چارچوب فعالیت خانه مسافرها با نظارت انجام می گیرد.

گروه گردشگری – خانه- مسافرها به عنوان یکی از اماکن اقامتی درحالی در قالب خانه‌های استیجاری از دهه‌های قبل مشغول به فعالیت هستند که همواره روال صدور مجوز این مجموعه‌های خدماتی با ابهام و چالش روبرو بوده است.

در سال ۱۴۰۱ با وجود مخالفت معاونت گردشگری، صدور مجوز خانه- مسافرها ثبت محور شد. اتفاقی که مشکلات زیادی را بر سر راه گردشگران و دستگاه‌های صدور مجوز قرار داد به طوری‌که امکان نظارت و پیگیری را از دستگاه صادرکننده مجوز گرفت. اما به گفته معاون دفتر نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری، در ۲۵ فروردین امسال روال صدور مجوز از ثبت محور به تایید محور تغییر کرده و با تغییر مجوز ثبت محور به تایید محور، اطمینان از شرایط ایمنی و بهداشتی خانه – مسافرها حاصل شده است.

«اسماعیل برات» معاون دفتر نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری در رابطه با شیوه فعالیت خانه –مسافرها و روال صدور مجوز آن‌ها به ایلنا گفت: خانه–مسافرها یکی از مجموعه‌های خدماتی محسوب می‌شوند که نه در قالب هتل فعالیت می‌کنند نه در قالب بوم‌گردی. این مجموعه‌های خدماتی تعاریف و خدمات خاص خود را دارند و هم‌اکنون در چهارچوب تعاریف خود درحال فعالیت هستند.

او درخصوص وجه تمایز خانه مسافر نسبت به سایر تاسیسات گردشگری می‌افزاید: در واقع وجه تمایز خانه مسافر نسبت به دیگر تاسیسات گردشگری این است که کاربری خانه مسافر مسکونی است به عبارتی یک واحد اقامتی مستقلی است که دارای کاربری مسکونی و مالکیت خصوصی است که پس از گرفتن مجوز و پروانه فعالیت، مجاز به پذیرش و اسکان گردشگران است. اتفاقی که در همه جای دنیا مرسوم و مورد استفاده گردشگران است.

آنطور که برات می گوید: هر کدام از واحدها و اماکن گردشگری دارای امکانات خاصی هستند و مسافران خاص خود را دارند. به‌عنوان مثال خراسان رضوی به دلیل حضور زائرین و رونق گردشگری زیارتی و استقبال مسافران از هتل آپارتمان، بیشترین هتل آپارتمان را در کل کشور به خود اختصاص داده است. درحال‌حاضر مسافران زیادی هستند که از خانه–مسافرها استقبال می کنند.

به گفته معاون نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری وزارت میراث فرهنگی و گردشگری، معاونت گردشگری وقت در اواسط دهه ۸۰ تلاش کرد تا خانه‌هایی که مردم بومی و محلی به صورت استیجاری به مسافران و گردشگران اقامت می‌دادند را ساماندهی کند چراکه در ایام پیک سفر به دلیل ازدحام مسافران ظرفیت هتل‌ها، بوم‌گردی‌ها، مهمانپذیرها و دیگر تاسیسات گردشگری پاسخگوی نیازهای مردم نبود و نمی‌توانست بخش زیادی از نیاز گردشگران را پوشش دهد. از همین رو، سال ۱۳۹۴ با تصویب هیات وزیران خانه مسافرها در زمره مصادیق تاسیسات گردشگری قرار گرفتند.

او با تاکید بر اینکه روند فعالیت و صدور مجوز خانه مسافرها با تایید وزارت میراث‌فرهنگی تا سال ۱۴۰۱ همراه بود، ادامه داد: از سال ۱۳۹۴ خانه مسافرها همانند هتل‌ها و دیگر اماکن اقامتی مجوز فعالیت از سوی وزارت میراث‌فرهنگی داشتند و درحال فعالیت بودند تا اینکه سال ۱۴۰۱ هیات مقررات‌زدایی کسب و کار با محوریت وزارت اقتصاد در شصت و هفتمین جلسه خود با وجود مخالفت معاونت گردشگری مجوز خانه‌مسافرها را ثبت محور اعلام و تصویب کرد.

برات با اشاره به اینکه صدور مجوز خانه مسافرها براساس ثبت محور دارای اشکالات فنی و حقوقی بود، تاکید کرد: با توجه به اینکه دو نوع مجوز داریم ثبت محور و تایید محور، با ثبت محور شدن خانه مسافرها مشکلات زیادی به وجود آمد به گونه‌ای که امکان رصد، نظارت و استعلام از دستگاه صادرکننده مجوز گرفته شد و با درخواست و ثبت مدارک مراجعه کننده در سامانه درگاه ملی، مجوز صادر می‌شد.

او ادامه داد: در برخی از کسب و کارها مثل صنایع‌دستی که ارتباط مستقیمی با موضوع امنیت و بهداشت ندارند مجوز ثبت محور خیلی هم خوب است اما از نظر وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی خانه مسافرها اماکنی هستند که مردم با اعتماد به پروانه‌ای که دولت به آن‌ها می‌دهد، به این مراکز مراجعه می‌کنند و از خدمات آن‌ها استفاده می‌کنند که در صورت بروز هر گونه مشکلی به ویژه به لحاظ ایمنی، دستگاهی نمی‌توانست پاسخگو باشد. این درحالی است که به لحاظ حقوقی نیز خانه مسافر در مصوبه هیات وزیران ثبت بود و هیات مقررات‌زدایی نمی‌توانست مصوبه هیات وزیران را نقض کند از سوی دیگر قانون تسهیل کسب و کار هم معتقد است که فهرست تایید محورها باید به تایید و تصویب هیات وزیران برسد و پس از آن تمام مجوزها ثبت محور تلقی شود.

این مسئول تاکید کرد: در نهایت اواخر سال ۱۴۰۲ فهرست‌ها به دولت ارسال شد و مورد بررسی قرار گرفت به‌گونه‌ای که ۲۵ فروردین امسال خانه مسافرها در فهرست مجوزهای تایید محور قرار گرفت و از سوی معاون اول ابلاغ شد.

با توجه به اینکه دو نوع مجوز داریم ثبت محور و تایید محور، با ثبت محور شدن خانه مسافرها مشکلات زیادی به وجود آمد به گونه‌ای که امکان رصد، نظارت و استعلام از دستگاه صادرکننده مجوز گرفته شد و با درخواست و ثبت مدارک مراجعه کننده در سامانه درگاه ملی، مجوز صادر می‌شد.

او گفت: درحال حاضر خانه مسافرها همانند دیگر اماکن اقامتی مثل هتل‌ها و اقامتگاه‌های بوم گردی مجوز می گیرند. مجوز تایید محور این امکان را فراهم کرد که دستگاه صادرکننده مجوز با بررسی و نظارت از شرایط ایمنی و بهداشتی، بحث گران فروشی و نرخ نامه و موضوع واگذاری و فروش ملک را رصد و پیگیری کند.

برات تاکید کرد: پس از آنکه این مصوبه ابلاغ شد کاربرگ شرایط صدور مجوز خانه مسافرها به صورت تایید محور را در قالب نامه‌ای به وزرات اقتصاد ارسال کردیم تا در صورت نیاز در هیات مقررات‌زدایی تصویب کنند تا در درگاه ملی نیز مجوز خانه مسافرها به صورت تایید محور صادر شود.

این مسئول افزود: به تعدادی از خانه مسافرها که به صورت ثبت محور نیز مجوز گرفته بودند پس از آنکه تایید گرفتیم مهلت داده می‌شود تا آن‌ها هم شرایط خود را دوباره تطبیق دهند تا مجوز خود را به صورت تایید مجور بگیرند.

برنامه های پژوهشگاه میراث فرهنگی اعلام شد

گروه گردشگری – برنامه ها و نشست های علمی و فرهنگی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری در هفته میراث فرهنگی اعلام شد. برنامه‌ها و نشست‌های علمی و فرهنگی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری در هفته میراث فرهنگی از ۲۲ اردیبهشت آغاز شد و تا ۵ خرداد نیز ادامه خواهد داشت. بر این اساس در روز ۲۲ تا ۲۴ اردیبهشت نمایشگاه پوشاک اقوام ایرانی در همایش بین المللی پوشاک و صنعت مد در دانشگاه علم و فرهنگ برگزار می‌شود. همچنین جشنواره فیلم اقوام ایرانی، نشست «مردم و سینما» و «فیلم مردم نگار» نیز از ۲۶ تا ۳۰ اردیبهشت ماه در بنیاد ایرانشناسی برگزار خواهد شد.

همایش ادبیات شفاهی و میراث ناملموس نیز از ۲۹ تا ۳۰ اردیبهشت ماه در جزیره قشم و نشست بزرگداشت خیام در چشم انداز فرهنگ مردم در پارسه از ساعت ۱۰ تا ۱۲ روز ۲۶ اردیبهشت برگزار می‌شود. اما در روز پایانی اردیبهشت نیز کاخ گلستان نشست و نمایشگاه پوشاک ایرانی، تنوع فرهنگی و همبستگی ملی را برگزار می کند.

نقد کتاب شاماران نیز در سالن خلیج فارس در روز ۶ خرداد و نقد کتاب چنگیزخان در سالن پارسه در روز ۵ خرداد انجام خواهد شد.

همایش علمی میراث ناملموس در چشم انداز توسعه پایدار هم از ۸ تا ۹ خرداد در دانشگاه مازندران برگزار می‌شود.

پژوهشکده ابنیه و بافت هم نشست گفتمان شناخت و آموزش آرایه های معماری با تکیه بر تجربه استادکاران سنتی را در روز ۲۹ اردیبهشت در سالن خلیج فارس از ساعت ۱۳ تا ۱۵ برگزار می کند.

پژوهشکده هنرهای سنتی نیز در هفته میراث فرهنگی چهار نشست و نمایشگاه و کارگاه دارد از جمله نشست مصادیق هنرهای سنتی در میراث فرهنگی ناملموس، نشست تخصصی هنرهای سنتی کارگاه نگارگری و قلمزنی و نمایشگاه آثار یک‌ساله هنرهای سنتی.

پژوهشکده حفاظت و مرمت هم سیزدهمین همایش دوسالانه حفاظت و مرمت آثار تاریخی و فرهنگی و آرایه های معماری را در روزهای ۳۰ و ۳۱ اردیبهشت در دانشگاه هنر اسلامی تبریز برگزار می‌کند. میراث رضوی: سکه‌های ولایتعهدی امام رضا (ع) و اسناد تاریخی همراه با نمایشگاه آثار مکتوب قدمگاههای امام رضا (ع) روز ۳۱ اردیبهشت در سالن خلیج فارس پژوهشگاه میراث فرهنگی برگزار می‌شود. نشست علمی اصالت و ماهیت آجر نوشته مسجد جامع ساوه منتسب به امام رضا نیز به همراه نمایشگاه اصل اثر در سالن پارسه موزه ملی ایران در روز اول خرداد ماه از ساعت ۹ تا ۱۱ برگزار خواهد شد. کارگاه علمی آموزشی نیز با موضوع ژئوهریتیج و نشست علمی اکوتوریسم و تاثیرش در میراث فرهنگی نیز در روز اول خرداد از ساعت ۱۴ تا ۱۵ در سالن پارسه برگزار می‌شود.

پژوهشکده گردشگری هم برنامه‌ای با عنوان نشست علمی واکاوی پیوندها و نقاط اشتراک و افتراق گردشگری و میراث فرهنگی را دارد که در روز اول خرداد از ساعت ۱۵ تا ۱۶ برگزار می‌شود.

رونمایی از نشان بازی‌های میراثی برنامه معاونت فناوری و کاربردسازی است که روز اول خرداد برای آن برنامه ریزی شده است. چالش‌های ثبت آثار تاریخی و فرهنگی و طبیعی نیز عنوان نشست روز دوم خرداد است.

سیر تحول استحکامات دفاعی ایران فرهنگی و سبک زندگی ایثارگران دفاع مقدس هم در روز دوم خرداد توسط پایگاه پژوهشی میراث دفاع مقدس مورد بررسی قرار می گیرد.

معرفی موزه لرستان و نشست تخصصی سکه‌های تخت جمشید عنوان برنامه روز دوم خرداد پژوهشکده زبان شناسی و کتیبه‌ها است. موزه تاریخ هم با همکاری کانون پرورش فکری در روز دوم خرداد برنامه میراث فرهنگی مشارکت کودکان و نوجوانان را برگزار می‌کند. پژوهشکده باستان شناسی هم کاوش‌های محدوده سد چپرآباد اشنویه را بررسی خواهد کرد. اما نشست برخط روز جهانی موزه‌ها و نشست دیپلماسی فرهنگی نیز در روزهای دوم و پنجم خرداد برگزار می‌شود.

رئیس پژوهشگاه میراث‌فرهنگی اعلام کرد:

به محوطه‌هایی که تعیین عرصه و حریم نشوند مجوز کاوش داده نمی‌شود

گروه گردشگری – رئیس پژوهشگاه میراث‌فرهنگی در نشست خبری که به‌مناسبت هفته میراث فرهنگی برگزار شد اعلام کرد که از این پس، به محوطه‌هایی تعیین عرصه و حریم نشوند مجوز کاوش داده نمی‌شود او همچنین در پاسخ به ایلنا درخصوص کاوش‌های چگاسفلا گفت: چگاسفلا محوطه باستانی ارزشمندی است، با اینکه معضلات زیادی دارد اما اولویت پژوهشگاه میراث‌فرهنگی است. بر اساس نقشه باستان‌شناسی ۱۹۵ هزار تپه و محوطه شناسایی شده در کشور وجود دارد. هر چند که بسیاری از محوطه‌ها و تپه‌های باستان‌شناسی زیادی باقی مانده‌اند که هنوز شناسایی نشده‌اند. رئیس پژوهشگاه میراث‌فرهنگی اعلام کرد از ۱۹۵ هزار محوطه شناسایی شده ۱۹ هزار و ۵۶۴ تپه و محوطه در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده‌اند یعنی یک دهم و از این تعداد نیز حدود یک هزار و چهار صد و اندی تپه و محوطه نیز دارای عرصه و حریم مصوب هستند. «مصطفی ده‌پهلوان» اعلام کرد، از این پس، اگر محوطه‌ای عرصه و حریم مصوب نداشته باشد در پناه قانون قرار نمی گیرد و الزام شده که باستان‌شناسانی که قرار است کاوش لایه‌نگاری انجام دهند پیش از انجام کار باید گمانه‌زنی‌های عرصه و حریم را مشخص کنند. به گفته این مسئول، ما در سفرهای استانی شاهد آن هستیم که محوطه‌های مهم ما گمانه‌زنی عرصه و حریم دارد اما از آنجایی که مصوب نشده در عرصه آن ساخت و ساز صورت می گیرد پس زمانی که مصوب شود نه تنها جلوی این اقدامات مخرب گرفته می‌شود که از معضلات عدیده‌ای که ممکن است در صورت نداشتن عرصه و حریم به‌وجود آید جلوگیری می‌شود. او همچنین در رابطه با وضعیت محوطه باستانی چگاسفلا و وجود روستای چگاهسفلا روی این محوطه باستانی گفت: چگاسفلا معضلات زیادی دارد و مردم نیز در آنجا اعتراضاتی دارند که لازم است با مردم منطقه وارد بحث و گفت و گو شویم. اینکه ما چه برنامه‌ای در چگاسفلا داشته باشیم، زمین معوض پیدا کنیم تا روستاییان راضی و جابجا شوند یا موضوع فاضلاب را به گونه‌ای حل کنیم که به محوطه آسیب نرساند موضوعات مهمی است که باید پیگیری شود. رئیس پژوهشگاه اعلام کرد: ما صحبت‌های مردم را شنیدیم و در دستور کار قرار دادیم امیدواریم شورای راهبردی بتواند با کمک مسئولان استانی به یک جمع‌بندی قابل قبول برسد درحال حاضر هم مسئولان و مردم محلی و هم دکتر مقدم سرپرست کاوش‌های چگاسفلا بسیار پیگیر هستند و امیدواریم هر چه سریعتر مشکلات چگاسفلا برطرف و این محوطه ارزشمند باستانی حفظ شود.

سجاد علی بیگی – رئیس پژوهشکده باستان‌شناسی – در ادامه این نشست از صدور ۱۱۰ مجوز کاوش باستان‌شناسی، گمانه‌زنی به منظور تعیین لایه‌نگاری و تعیین عرصه و حریم خبر داد و به خبرنگار ایلنا گفت: «گورستان قلایچی» بوکان و «کوه خواجه» در استان سیستان و بلوچستان مهمترین پروژه‌های کاوش در سال ۱۴۰۳ هستند. ده پهلوان، رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری درباره اعتبار این کاوش‌ها گفت: پژوهشگاه تا این لحظه اعتبارات این حوزه را هنوز جذب نکرده است و بودجه برخی از این کاوش‌ها از محل اعتبارات استانی تأمین می‌شود. رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری درباره اقدام برای جلوگیری از حفاری‌های غیرمجاز نیز گفت: پژوهشگاه در این‌باره تمام تلاش خود را به کار گرفته و حتی نگاه‌های مشورتی به یگان حفاظت و میراث فرهنگی دارد، اما در این موضوع حضور پژوهشگاه بیشتر جنبه مشورتی دارد. هجمه‌ها علیه میراث فرهنگی روز به روز افزایش می‌یابد و این مسأله مدیریت نخواهد شد، مگر با فعالیت فراسازمانی. اگر نهادهای امنیتی، نظارتی، آموزشی و قانونگذار و مجریان به این حوزه جدی ورود نکنند، ما در میراث فرهنگی به تنهایی از عهده آن بر نمی‌آییم. ده‌پهلوان درباره برنامه پژوهشگاه برای به کار گرفتن باستان‌شناسانی که از چرخه کار خارج شده‌اند و یا بیکار شده‌اند؟ اظهار کرد: این کار سختی است و پژوهشگاه به تنهایی از عهده آن بر نمی‌آید تا به تمام دانش‌آموختگان باستان‌شناسی ضمانت بدهد و آن‌ها را وارد چرخه کار کند، هرچند از حضور باستان‌شناسان پیشکسوت به عنوان کارشناس بهره می‌برد، مثلا خانم حمیده چوبک که به دنبال مسأله‌ای که پروژه شهر جدید جیرفت به وجود آورد، به آن منطقه رفته‌اند. رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری در پاسخ به این پرسش که با توجه به هشدار تخریب‌های ناشی از فرونشست در محوطه‌های تاریخی، آیا پایش و اقدامی در این‌باره صورت گرفته است، اظهار کرد: ما پیشینه چندانی درباره فرونشست نداریم، ولی این هشداری است که از چند دهه پیش مطرح شد، که قرار است در سیزدهمین همایش حفاظت و مرمت دو سخنران به این موضوع بپردازیم، که یکی از سخنران‌ها از دانشگاه بولونیا ایتالیا است. نشستی هم در هفته میراث فرهنگی در شیراز با این موضوع برگزار می‌شود تا حساسیت‌ها نسبت به فرونشست برانگیخته شود؛ چرا که میراث فرهنگی به تنهایی نمی‌تواند به مخاطرات فرونشست رسیدگی کند و لازم است نهادهای دیگر به کمک آیند.
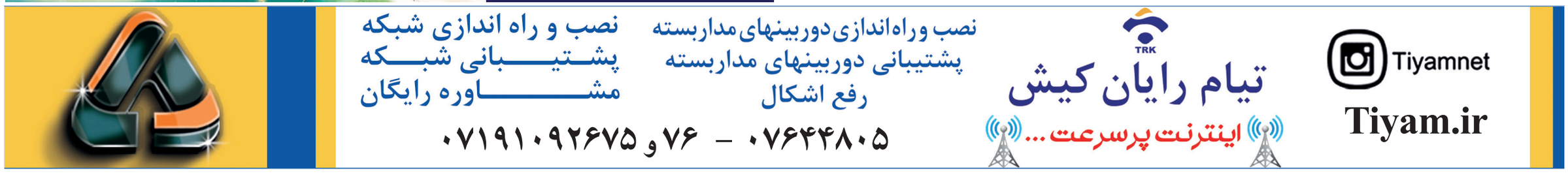
ذات‌الله نیکزاد – معاون پژوهشی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری در تکمیل این بحث گفت: فرونشست مبحث جدیدی است که به صورت میان‌رشته‌ای در میراث فرهنگی مطرح است و در یک دهه اخیر برجسته شده است و در دهه‌های بعد برجسته‌تر می‌شود و مسائل زیان‌بار بیشتری خواهد داشت. به هر حال موضوع فرونشست جوان است و چندان روی آن کار نشده است، نه تنها در میراث فرهنگی و نه در حوزه تخصصی دیگر. بنابراین در ابتدای راه است و در میراث فرهنگی به نسبت محیط زیست دیرتر به آن پرداخته‌ایم، اما در پژوهشگاه دنبال آن هستیم و پرسش اصلی این است که آیا دانش میراث فرهنگی می‌تواند در کنترل بحران‌های فرونشست و تغییرات اقلیم کمک کند؟ مباحث علمی به ما می‌گوید سرزمین ایران از گذشته با تغییرات اقلیمی درگیر بوده است، اما خود را سازگار کرده است. به هر حال گفت‌وگوهای منسجمی در این‌باره آغاز شده است تا بتوانم در یک مرکز آن را جدی دنبال کنیم چون به یک مسأله و موضوع بحرانی تبدیل شده است. رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری در ادامه این اظهارات گفت: اگه تجربه گذشتگان در کاریز و قنات را جدی می گرفتیم الان با پدیده فرونشست مواجه نبودیم.